

ÚSTAVNÝ SÚD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Hlavná 110, 042 65 Košice 1

P. O. Box E – 35

PREHEAD VYBRANÝCH ROZHODNUTÍ ÚSTAVNÉHO SÚDU SLOVENSKEJ REPUBLIKY

za obdobie V./2020
Senát II

Nález:

spisová značka	II. ÚS 262/2019
populárny názov	Zastavenie prerušeného konania
sudca spravodajca	Luboš Szigeti
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	28.04.2020
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 1 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Sťažovateľka mohla v jej veci po uplynutí 6 mesiacov od právoplatného prerušenia konania legitímne očakávať, že nie je v zmysle aplikovateľnej procesnej normy možné prijať iný záver, než zastaviť napadnuté konanie, keďže žiadna zo sporových strán neurobila počas prerušenia konania úkon k jeho pokračovaniu vo forme návrhu na prerušenie konania, naopak, sama sťažovateľka požiadala okresný súd o prerušenie (už prerušeného) konania. Výklad úkonu sťažovateľky – návrhu na prerušenie konania – ktorý zvolil krajský súd dôvodiac, že návrh na prerušenie konania do skončenia trestného konania je jasným návrhom na pokračovanie, je z pohľadu ústavného súdu príkladom absolútne svojvoľného výkladu a aplikácie § 163 ods. 2 CSP.
skutkový stav a základné fakty	Okresný súd v právnej veci žalobcu proti žalovanému v prvom 1. rade a sťažovateľke ako žalovanej v 2. rade, o zaplatenie sumy 8 298 479,72 € s príslušenstvom, konanie prerušil najmenej na 3 mesiace podľa § 163 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“), pretože strany sporu zhodne navrhli odročit' pojednávanie, ktoré bolo nariadené na 5. február 2018. Sťažovateľka podaním zo 6. júna 2018 navrhla prerušiť konanie do právoplatného rozhodnutia v trestnej veci, v ktorej sa rieši otázka, či vyhovením zmenky, plnenie ktorej je predmetom tohto konania, došlo k spáchaniu trestného činu. Okresný súd následne konanie zastavil a návrh sťažovateľky na prerušenie konania zamietol. Zastavenie konania a zamietnutie návrhu sťažovateľky na prerušenie konania okresný súd odôvodnil ustanovením § 163 ods. 3 CSP, keďže od právoplatnosti uznesenia o prerušení konania – 9. apríla 2018 – strany nepodali v lehote 6 mesiacov (§ 163 ods. 2 CSP) návrh na pokračovanie v konaní. Krajský súd rozhodujúc o odvolaní žalobcu uznesenie okresného súdu zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie, keďže podľa jeho názoru podanie sťažovateľky, v ktorom navrhovala konanie prerušiť do skončenia trestného konania, je jasným návrhom na pokračovanie konania a to tým, že súd má toto konanie podľa jej návrhu prerušiť do skončenia uvedeného trestného konania.

	<p>Sťažovateľka namietala porušenie jej ústavných práv svojvoľným výkladom a aplikáciou práva krajským súdom. Predmetom konania pred ústavným súdom bola otázka či návrh na prerušenie konania podľa § 162 ods. 1 CSP počas súdom prerušeného konania je možné posúdiť ako návrh na pokračovanie v konaní podľa § 163 ods. 2 CSP.</p> <p>Sťažovateľka zároveň namietala porušenia ústavného práva na zákonného sudcu v napadnutom konaní pred krajským súdom. Pred rozhodovaním o odvolaní žalobcu pred krajským súdom v napadnutom konaní 21. decembra 2018 došlo podľa sťažovateľky k náhlejšej zmene v senáte, keď namiesto v tento deň neprítomného Mgr. Štefana Zelenáka sa členkou senátu 3 CoZm stala JUDr. Andrea Haitová, ktorá bola v zmysle rozvrhu práce členkou zastupujúceho senátu 1 CoZm.</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>K základnému právu na súdnu ochranu, právu na spravodlivé súdne konanie a k legitímnym očakávaniam v sťažovateľkinej veci.</p> <p>K ochrane legitímneho očakávania ako užšej kategórii než princíp právnej istoty sa prihlásil vo svojej judikatúre i ústavný súd. Podľa stanoviska ústavného súdu účelom tohto princípu je „ochrana súkromných osôb pred nepredvídateľným mocenským zásahom do ich právnej situácie, na vyústenie ktorej do určitého výsledku sa spoliehali“. Aplikujúc uvedené stručné východiská na vec sťažovateľky, ústavný súd jednoznačne konštatoval, že vo veci sťažovateľky bol princíp legitímnych očakávaní v zmysle predvídateľnosti súdneho rozhodovania v spojení s princípmi súdnej ochrany a spravodlivého súdneho konania zásadným spôsobom porušený.</p> <p>Sťažovateľka podľa ústavného súdu mohla vzhľadom na skutkový a právny stav a aplikovateľné právne normy v jej veci legitímne v istom momente (po uplynutí 6 mesiacov od právoplatného prerušenia konania) očakávať, že nie je v zmysle aplikovateľnej procesnej normy (Civilného sporového poriadku) možné prijať iný záver, než zastaviť napadnuté konanie, keďže žiadna zo sporových strán neurobila počas prerušenia konania úkon k jeho pokračovaniu vo forme návrhu na prerušenie konania, naopak, sama sťažovateľka požiadala okresný súd o prerušenie (už prerušeného) konania.</p> <p>Ústavný súd sa oboznámil so sťažovateľkiným návrhom na prerušenie konania zo 6. júna 2018 a uviedol, že v žiadnom prípade nemožno jasne označený a s ohľadom na jeho obsah i účel jasne interpretovateľný úkon sťažovateľky vo forme návrhu na prerušenie konania podaný v napadnutom konaní považovať ani podľa označenia, ani podľa obsahu a ani podľa účelu za návrh na pokračovanie v konaní. Takýto záver nemožno vyvodit' ani z interpretácie v § 162 a § 163 CSP aplikovateľných na vec sťažovateľky. Totožne a správne na návrh sťažovateľky na prerušenie konania a na prejednávajúcu vec nahliadal aj okresný súd, ktorý naďalej prerušené konanie zastavil a návrh na prerušenie konania zamietol.</p> <p>Výklad úkonu sťažovateľky – návrhu na prerušenie konania – ktorý následne na základe odvolania žalobcu zvolil krajský súd dôvodiac, že návrh na prerušenie konania do skončenia trestného konania je jasným návrhom na pokračovanie, je z pohľadu ústavného súdu príkladom absolútne svojvoľného výkladu a aplikácie § 163 ods. 2 CSP.</p> <p>Ústavný súd uviedol, že zo strany krajského súdu nejde iba o absolútne svojvoľnú, ale zároveň i nelogickú a textu a účelu § 163 ods. 2 CSP a návrhu sťažovateľky na prerušenie konania odporujúcu interpretáciu aplikovateľnej právnej normy a procesného úkonu sporovej strany. Ústavný súd uvádza, že prijatím napadnutého uznesenia zo strany krajského súdu ide jednak o popretie základného práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivé súdne konanie, popretie legitímnych očakávaní sporovej strany ako komponentu základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, ale nad rámec toho ide o výklad práva natoľko svojvoľný, že v ňom možno badať prvky zneužitia moci.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že krajský súd napadnutým uznesením hrubým spôsobom porušil právo sťažovateľky na súdnu ochranu garantované čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.</p> <p>K namietanému porušeniu práva sťažovateľky na zákonného sudcu.</p> <p>Ústavný súd uviedol, že zastupovanie Mgr. Štefana Zelenáka sudkyňou JUDr. Andreou Haitovou, ktorá bola v zmysle rozvrhu práce členkou zastupujúceho senátu 1 CoZm, nenesie znaky nezákonnosti alebo neústavnosti v zmysle</p>

	<p>nedostatočnej opory pre zastupovanie konkrétneho sudcu v čase jeho neprítomnosti iným konkrétnym sudcom v rozvrhu práce krajského súdu. Ústavný súd si však uvedomuje, že náhla zmena v zložení senátu pri absencii zákonného člena senátu môže vyvolať u sporových strán otázky týkajúce sa dodržania či už garancií vyplývajúcich z práva na zákonného sudcu alebo práva na prerokovanie veci nezávislým a nestranným sudcom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy.</p> <p>Ústavný súd sa v tomto prípade vzhľadom na konkrétne okolnosti veci a na skutočnosť, že napadnuté uznesenie krajského súdu ústavný súd zrušil pre porušenie základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie z iných dôvodov a že vec vrátil krajskému súdu na opätovné konanie, uvážlivo rozhodol v tejto časti ústavnej sťažnosti pre minimalizáciu zásahov do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov.</p> <p>Ústavný súd neidentifikoval v postupe krajského súdu pri zastupovaní sudcu Mgr. Štefana Zelenáka sudkyňou JUDr. Andreou Haitovou takú mieru pochybností o ústavnosti tohto postupu a taký dostatok jednoznačných dôkazov, ktoré by v čase rozhodovania ústavnej sťažnosti dovoľovali ústavnému súdu bez dôvodných pochybností konštatovať, že rozhodovanie veci sudkyňou JUDr. Andreou Haitovou bolo výsledkom napr. nezákonného alebo trestného konania tejto sudkyne alebo motivované inými úmyslami než záujmom o riadny výkon jej funkcie sudkyne, a na tomto základe teda konštatovať porušenie základného práva na zákonného sudcu sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 1 ústavy v opísanom postupe krajského súdu, a tak aj napadnutým uznesením krajského súdu. Z týchto dôvodov ústavný súd rozhodol o nevyhovení ústavnej sťažnosti v tejto časti.</p> <p>Ústavný súd považoval za zbytočné konštatovať samostatne aj sťažovateľkou namietané porušenie princípu právnej istoty podľa čl. 1 ods. 1 ústavy.</p> <p><u>Ústavný súd na základe uvedeného rozhodol tak, že základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľke priznal úhradu trov právneho zastúpenia.</u></p> <p><u>Vo zvyšnej časti ústavnej sťažnosti nevyhovel.</u></p>
použitie odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: PL. ÚS 10/04
súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	občianske súdne konanie-Civilný sporový poriadok návrh legitímne očakávanie právna istota konanie-zastavenie sudca-zákonný princíp a zásady (zjednotenie pojmov)-princíp právneho štátu arbitrážnosť konanie-prerušenie

spisová značka	II. ÚS 298/2019
populárny názov	Trovy exekúcie
sudca spravodajca	Peter Molnár
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	15.04.2020
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Výklad okresného súdu, ktorým kategoricky vylúčil náhradu trov konania v prospech povinného v exekučnom konaní s výnimkou vyhovenia jeho námietkam proti exekúcii, považoval ústavný súd za extrémne vybočenie z

	<p>pravidiel upravujúcich toto konanie a za popretie základnej spravodlivosti. Dovolacie konanie vedené na základe dovolania sťažovateľa bolo vedené podľa ustanovení Civilného sporového poriadku. Preto sa aj na riešenie otázky nároku na náhradu trov dovolacieho konania vzťahujú ustanovenia Civilného sporového poriadku. Rozhodnutie okresného súdu o nároku sťažovateľa na náhradu trov dovolacieho konania striktné podľa právnej úpravy náhrady trov exekučného konania, obsiahnutej v Exekučnom poriadku, považoval ústavný súd za svojvoľné.</p>
<p>skutkový stav a základné fakty</p>	<p>Proti sťažovateľovi ako povinnému bolo vedené exekučné konanie na základe exekučného titulu, rozsudku pre zmeškanie Krajského súdu Eisenstand. Sťažovateľ podal návrh na zastavenie exekúcie, ktorý okresný súd zamietol, toto rozhodnutie potvrdil krajský súd. Na základe sťažovateľom podaného dovolania najvyšší súd oba tieto rozhodnutia zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Ten exekúciu zastavil a následne rozhodol o trovách. Sťažovateľa namietal postup okresného súdu, ktorý viedol exekučné konanie na základe exekučného titulu, ktorý nebol vykonateľný. K uvedenej skutočnosti mal exekučný súd prihliadať z úradnej povinnosti, ale ten sa napriek návrhu povinného na zastavenie konania práve z uvedeného dôvodu, držal nesprávneho výkladu relevantných právnych ustanovení a exekučné konanie zastavil až (po tom, čo bol sťažovateľ úspešný v dovolacom konaní) v súlade s viazanosťou závermi dovolacieho súdu. Sťažovateľ namietal, že mu okresný súd napadnutým uznesením nepriznal nárok na náhradu ostatných trov exekúcie (náhradu trov dovolacieho konania, v ktorom bol v celom rozsahu úspešný).</p>
<p>z odôvodnenia</p>	<p>K postupu okresného súdu Ústavný súd zistil, že návrh na vykonanie exekúcie nebol povinnému sťažovateľovi doručený do vlastných rúk a okresný súd vydal poverenie na vykonanie exekúcie bez dodržania zákonom predpísaného postupu podľa § 44 ods. 6 Exekučného poriadku, ktorý mal viesť k uznaniu cudzieho exekučného titulu. Vadu v procesnom postupe okresného súdu vzhliadol až dovolací súd, ktorý, na dovolanie sťažovateľa zrušil uznesenie krajského súdu aj okresného súdu a svojím právnym názorom zaviazal exekučný súd k zastaveniu exekučného konania z dôvodu podľa § 57 ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku. Ústavný súd konštatoval, že postup okresného súdu v celom priebehu ignoroval relevantnú právnu úpravu.</p> <p>Okresný súd a aj všeobecné sudy vyšších stupňov opomenuli skutočnosť, že podľa článku 38 ods. 1 nariadenia Brusel I je podmienkou vykonateľnosti cudzieho exekučného titulu jeho vyhlásenie za vykonateľný na území konkrétneho štátu výkonu (exequatur). Konanie o exequature sa uskutočňuje na návrh oprávneného, ide o osobitné konanie, ktoré obligatórne predchádza exekučnému konaniu, a absencia uznesenia o exequature znamená, že predložený exekučný titul nie je na území daného štátu vykonateľný. Túto nespôsobilosť exekučného titulu mal okresný súd ex officio zistiť už v úvodnom štádiu konania, žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnuť a exekučné konanie zastaviť. Súladný procesný postup okresného súdu by zabránil generovaniu neúmerných trov v konaní, a bolo by z neho jasné zavinenie zastavenia konania oprávneným. Skutočnosť, že exekučné konanie bolo nakoniec zastavené nominálne „z toho istého dôvodu“ [§ 57 ods. 1 písm. a) Exekučného poriadku], nedostatok v procesnom postupe súdu nezhojuje.</p> <p>Uvedený postup okresného súdu a ústavne neudržateľný výklad právnych noriem európskeho a vnútroštátneho práva, týkajúcich sa podmienok vykonateľnosti exekučného titulu, predstavuje podľa ústavného súdu taký exces z aplikácie ustanovení príslušného právneho predpisu, ktorý popiera jeho účel a význam.</p> <p>K napadnutému rozhodnutiu okresného súdu Ústavný súd výklad okresného súdu, ktorým kategoricky vylúčil náhradu trov konania v prospech povinného v exekučnom konaní s výnimkou vyhovenia jeho námietkam proti exekúcii, považoval za extrémne vybočenie z pravidiel upravujúcich toto konanie a za popretie základnej spravodlivosti. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že oprávnenému môže byť uložená povinnosť znášať trovy exekúcie, ktoré vznikli povinnému v prípade, ak</p>

	<p>oprávnený iniciuje exekúciu v dôvere v rozhodnutie, ktoré vykazuje znaky právoplatného a vykonateľného exekučného titulu, ale exekúcia musela byť zastavená po tom, ako sa preukázalo, že rozhodnutie nespĺňalo podmienky vykonateľného exekučného titulu. Rozhodnutie súdu, ktorým bola oprávnenému uložená povinnosť nahradiť trovy exekúcie povinnému, ale musí byť odôvodnené ústavne konformným spôsobom.</p> <p>Dovolacie konanie vedené na základe dovolania sťažovateľa proti potvrdzujúcemu uzneseniu krajského súdu v konaní o jeho návrhu na zastavenie exekúcie bolo vedené podľa ustanovení Civilného sporového poriadku. Preto sa, podľa názoru ústavného súdu, aj na riešenie otázky nároku na náhradu trov dovolacieho konania vzťahujú ustanovenia Civilného sporového poriadku.</p> <p>Pri použití základnej zásady používanej v civilnom sporovom konaní vedenom podľa Civilného sporového poriadku (zásada úspechu – § 255 ods. 1 CSP) má nárok na náhradu trov, ktoré vynaložila v dovolacom konaní, procesne úspešná sporová strana. Rozhodnutie okresného súdu o nároku sťažovateľa na náhradu trov dovolacieho konania striktne podľa právnej úpravy náhrady trov exekučného konania, obsiahnutej v Exekučnom poriadku, preto ústavný súd považoval za svojvoľné.</p> <p>Poskytnutá súdna ochrana zo strany okresného súdu tak podľa názoru ústavného súdu nezodpovedala právu sťažovateľa na ústavne konformný výklad a aplikáciu zákonných noriem a na riadne odôvodnenie rozhodnutia zodpovedaním ťažiskových otázok v jeho veci.</p> <p>Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov exekúcie bude povinnosťou okresného súdu použiť relevantnú právnu úpravu ústavne konformným spôsobom, špecifikovať, o akých trovách exekúcie rozhoduje a následne náležite jasne a zrozumiteľne odôvodniť právne závery, ku ktorým dospel a na ktorých založil svoje rozhodnutie.</p> <p><u>Ústavný súd na základe uvedeného rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu a jeho uznesením porušené boli.</u></p> <p><u>Uznesenie okresného súdu vo výroku, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu ostatných trov exekúcie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznal trovy konania.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, EStP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: . IV. ÚS 325/2010, II. ÚS 410/2010, II. ÚS 233/2011, I. ÚS 411/2012, IV. ÚS 138/2011, IV. ÚS 79/2011
súvisiace právne predpisy	zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov
klúčové slová	aplikácia právnych noriem-ústavne nesúladná trovy konania-trovy exekúcie arbitrárnosť

spisová značka	II. ÚS 342/2019
populárny názov	Prípustnosť dovolania
sudca spravodajca	Ľuboš Szígeti
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	15.04.2020
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Pokiaľ dovolateľ v podanom dovolaní vymedzí právnu otázku v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z ustanovenia § 421 ods. 1 a § 432 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, za splnenia ostatných zákonných podmienok je povinnosťou najvyššieho súdu meritórne sa podaným dovolaním zaoberať. Nesplnenie tejto povinnosti je porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ale aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru s účinkami denegationis iustitiae.
skutkový stav a základné	Sťažovateľ bol ako žalovaný stranou konania o zaplatenie sumy 32 500 eur

fakty	<p>z titulu vyporiadania spoločného majetkového práva manželov. Okresný súd považoval základ nároku žalobkyne za dôvodný. Krajský súd rozsudok okresného súdu potvrdil. Dovolanie sťažovateľa bolo najvyšším súdom odmietnuté.</p> <p>Sťažovateľ namietal, že dovolacím uznesením najvyššieho súdu došlo k porušeniu jeho práv podľa ústavy a dohovoru, keďže tvrdenie najvyššieho súdu, že sťažovateľ neoznačil konkrétnu právnu otázku riešenú súdom, od ktorej záviselo rozhodnutie v danej veci a ktorá nebola v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu ešte vyriešená, nezodpovedá obsahu dovolania sťažovateľa.</p>
z odôvodnenia	<p>Pokiaľ dovolateľ v podanom dovolaní vymedzí právnu otázku (právne otázky) v súlade s požiadavkami vyplývajúcimi z ustanovenia § 421 ods. 1 a § 432 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, potom (za splnenia ostatných zákonných podmienok) je povinnosťou najvyššieho súdu meritórne sa podaným dovolaním zaoberať. Nesplnenie tejto povinnosti je porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ale aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru s účinkami denegationis iustitiae.</p> <p>Sťažovateľ v podanom dovolaní definoval tri právne otázky, ktoré podľa jeho názoru krajský súd nesprávne posúdil:</p> <p>a) krajský súd nesprávne posúdil otázku, kedy možno uzavrieť dohodu bývalých manželov o tom, či a komu patrí náhrada „za stratené spoločné právo“,</p> <p>b) krajský súd nesprávne posúdil obsah spoločného členstva v družstve,</p> <p>c) ak v dohode o vyporiadaní „členstva v družstve“ si bývalí manželia nedohodli odplatu, či to má za následok, že takéto vyporiadanie možno „doplniť“ tým, že ten z manželov, ktorý sa nestal nadobúdateľom členského podielu, si môže uplatniť právo na náhradu aj po uzavretí takejto dohody.</p> <p>Podľa názoru ústavného súdu bolo na prvý pohľad zrejmé, že ani len z formálneho hľadiska texty uvedené v bodoch a) a b) nemožno považovať za otázky, pretože v skutočnosti ide vlastne o konštatovania. Ani jedna z týchto formulácií teda v skutočnosti žiadne právne otázky nedefinuje (nevyjadruje).</p> <p>Formulácia v bode c) je právnou otázkou, na ktorú majú krajský súd a sťažovateľ odlišný právny názor, pričom od jej vyriešenia skutočne záviselo rozhodnutie krajského súdu. Kým podľa sťažovateľa (vychádzajúc z ustanovenia § 223 ods. 2 Obchodného zákonníka) vyporiadanie spoločného členstva v družstve treba považovať zároveň aj za vyporiadanie členského podielu, podľa názoru krajského súdu (vzhľadom na ustanovenia § 149 ods. 4 a § 705 ods. 2 Občianskeho zákonníka) pri absencii zmienky o vyporiadaní členského podielu v texte dohody o vyporiadaní spoločného nájmu k bytu a spoločného členstva v družstve treba dospieť k záveru, že členský podiel zostal nevyporiadany a že nič preto nebráni jeho súdnemu vyporiadaniu.</p> <p>Ústavný súd došiel k záveru, že najvyšší súd svojím uznesením porušil základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu tým, že sa formuláciou uvedenou v dovolaní v bode c), ktorá spĺňa zákonné náležitosti právnej otázky v zmysle ustanovenia § 421 ods. 1 a § 432 ods. 1 a 2 Civilného sporového poriadku, meritórne vôbec nezaoberal.</p> <p><u>Ústavný súd na základe uvedeného rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu a jeho uznesením porušené boli.</u></p> <p><u>Uznesenie najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznal úhradu trov konania.</u></p> <p><u>Ústavnej sťažnosti vo zvyšnej časti nevyhovel.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESĽP a iných súdov	
súvisiace právne predpisy	<p>zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok</p>
klúčové slová	<p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu dovolanie-prípustnosť</p> <p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces</p>

spisová značka	II. ÚS 375/2019
populárny názov	Samostatné procesné spoločenstvo
sudca spravodajca	Ľuboš Szigeti
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	15.04.2020
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Keďže sťažovatelia samostatnými ručiteľskými vyhláseniami prevzali na seba záväzok uspokojiť žalobcu, ak svoj záväzok nesplní dlžník (žalovaný v 1. rade, pozn.), a žalobca bol oprávnený vybrať si, či si svoj nárok na plnenie uplatní len od jedného zo sťažovateľov alebo od oboch sťažovateľov, záväzky sťažovateľov z ručiteľských vyhlásení nie sú ich spoločným záväzkom a každý zo sťažovateľov je síce voči žalobcovi solidárnym dlžníkom, ale len sám za seba a aj v súdnom konaní vystupuje samostatne. Preto mali sťažovatelia v konaní postavenie samostatných spoločníkov podľa § 76 CSP.
skutkový stav a základné fakty	V konaní vedenom na okresnom súde o zapltenie sumy 117 904,12 eur s prísl. vystupoval sťažovateľ v 1. rade v procesnom postavení žalovaného v 2. rade a sťažovateľ v 2. rade v procesnom postavení žalovaného v 3. rade. Okresný súd rozsudkom uložil žalovaným v 1. až 3. rade zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne 38 368,90 eur s prísl. a zmluvnou pokutou a žalovaným v 1. a 2. rade zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne 34 569,50 eur s prísl. a zmluvnou pokutou. O odvolaní sťažovateľov rozhodol krajský súd tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil v časti v ktorej bola sťažovateľom uložená povinnosť zaplatiť uvedené sumy s príslušenstvom a zrušil vo vzťahu k žalovanému v 1. rade ako aj v časti zmluvnej pokuty. Sťažovatelia podali proti rozsudku krajského súdu dovolanie. Sťažovateľovi v 2. rade okresný súd priznal oslobodenie od súdneho poplatku za dovolanie v rozsahu 90 %. Sťažovateľ v 2. rade na výzvu súdu zaplatil poplatok v sume 460 eur. Okresný súd vyzval sťažovateľa v 1. rade na zapltenie súdneho poplatku v sume 8 222 eur do 15 dní a poučil ho, že ak nebude poplatok zapltený, súd konanie o dovolaní zastaví. Následne okresný súd dovolacie konanie zastavil. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podali sťažovatelia sťažnosť, ktorá bola okresným súdom zamietnutá a zároveň bolo rozhodnuté o vrátení kráteného súdneho poplatku. Sťažovatelia namietali svojvoľnosť, arbitrárnosť a zjavnú neodôvodnenosť napadnutého uznesenia okresného súdu z dôvodu, že pokiaľ medzi nimi existuje nerozlučné spoločenstvo tak, ako to vyplýva zo záveru okresného súdu vyjadreného v odôvodnení napadnutého uznesenia, neexistoval zákonný dôvod na zastavenie dovolacieho konania za situácie, ak sťažovateľ v 2. rade, ktorému bolo priznané oslobodenie od platenia súdnych poplatkov v dovolacom konaní v rozsahu 90 %, súdny poplatok za podané dovolanie vo vyrubenej výške riadne a včas zaplatil.
z odôvodnenia	K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa v 2. rade Okresný súd odôvodnil uznesenie, ktorým zamietol sťažnosť sťažovateľov proti uzneseniu o zastavení dovolacieho konania tým, že keďže medzi sťažovateľmi bolo založené nerozlučné spoločenstvo, neuhradením súdneho poplatku za dovolanie sťažovateľom v 1. rade vznikla prekážka, ktorá bráni pokračovaniu v konaní o dovolaní, bez ohľadu na skutočnosť, že si sťažovateľ v 2. rade svoju poplatkovú povinnosť splnil. K záveru, že medzi sťažovateľmi bolo založené nerozlučné spoločenstvo, dospel okresný súd na základe toho, že rozsudkom vo veci samej im bola uložená povinnosť na zapltenie žalovanej sumy spoločne a nerozdielne. Ústavný súd zistil, že sťažovateľom bola uložená povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi sumu 38 368,90 € s príslušenstvom a sťažovateľovi v 1. rade bola uložená povinnosť (samostatne, pozn.) zaplatiť žalobcovi sumu 34 569,50 € s príslušenstvom. Záväzok sťažovateľov vyplýval z ručiteľských prehlásení, v ktorých sa zaviazali zaplatiť žalobcovi za záväzky žalovaného v 1. rade ako dlžníka, ktoré vzniknú zo zmlúv o finančnom prenájme s následnou kúpou prenajatej hnutelnej veci uzavretých podľa § 269 ods. 2 Obchodného zákonníka. Z citovaných ustanovení, ako aj z predmetu konania jasne vyplýva, že

	<p>sťažovatelia mali v konaní postavenie samostatných spoločníkov podľa § 76 CSP. Vyplýva to z tej skutočnosti, že sťažovatelia samostatnými ručiteľskými vyhláseniami prevzali na seba záväzok uspokojiť žalobcu, ak svoj záväzok nespĺní dlžník (žalovaný v 1. rade, pozn.), a žalobca bol oprávnený vybrať si, či si svoj nárok na plnenie uplatní len od jedného zo sťažovateľov alebo od oboch sťažovateľov. Záväzky sťažovateľov z ručiteľských vyhlásení nie sú ich spoločným záväzkom a každý zo sťažovateľov je síce voči žalobcovi solidárnym dlžníkom, ale len sám za seba a aj v súdnom konaní vystupuje samostatne. Samostatnosť procesného spoločenstva sťažovateľov potvrdil v konečnom dôsledku aj krajský súd, keď zaviazal sťažovateľa v 1. rade na (samostatné) zaplatenie sumy 34 569,50 € s príslušenstvom žalobcovi. Každý zo sťažovateľov bol oprávnený v konaní robiť samostatné procesné úkony, ako aj samostatne uplatniť opravné prostriedky bez toho, aby sa ich účinky vzťahovali aj na druhého sťažovateľa. Okresný súd mohol nárok žalobcu prerokovať a rozhodnúť samostatne proti oboj sťažovateľom.</p> <p>Ústavný súd preto uzavrel, že okresný súd nesprávne posúdil postavenie sťažovateľov ako procesných nerozlučných spoločníkov, keď nezaplatenie súdneho poplatku za dovolanie sťažovateľom v 1. rade malo podľa okresného súdu za následok zastavenie dovolacieho konania aj vo vzťahu k sťažovateľovi v 2. rade, ktorý si poplatkovú povinnosť splnil.</p> <p>Keďže sťažovatelia nie sú nerozlučnými spoločníkmi, nie je v ich prípade možné postupovať podľa § 2 ods. 3 zákona o súdnych poplatkoch a každý zo sťažovateľov je povinný zaplatiť súdny poplatok v prípade podania dovolania samostatne. Analogicky je možné poukázať na poznámku položky 1 odseku 3 sadzobníka zákona o súdnych poplatkoch štvrtú vetu, podľa ktorej ak je odvolateľov na strane žalobcu, navrhovateľa, žalovaného alebo odporcu viac, platia súdny poplatok v závislosti od povahy ich procesného spoločenstva tak, že v prípade samostatného procesného spoločenstva (§ 72 CSP) platia súdny poplatok samostatne podľa predmetu svojho odvolania a v prípade nerozlučného procesného spoločenstva (§ 72 CSP) spoločne a nerozdielne.</p> <p>Napadnuté uznesenie okresného súdu je arbitrárne, pretože okresný súd nesprávne posúdil postavenie sťažovateľov ako procesných nerozlučných spoločníkov, v dôsledku čoho z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku za dovolanie sťažovateľom v 1. rade zastavil dovolacie konanie aj vo vzťahu k sťažovateľovi v 2. rade, ktorý si poplatkovú povinnosť splnil.</p> <p>K namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa v 1. rade Podľa názoru ústavného súdu bol sťažovateľovi v 1. rade poskytnutý dostatočný priestor na zaplatenie súdneho poplatku, bol upozornený na následky jeho nezaplatenia a preto nevnímal zastavenie konania proti jeho osobe ako nespravodlivé. Nezaplatením súdneho poplatku sťažovateľ v 1. rade dobrovoľne rezignoval na poskytnutie súdnej ochrany v podobe práva na prístup k súdu.</p> <p><u>Ústavný súd na základe uvedeného rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa v 2. rade na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením okresného súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Uznesenie okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi v 2. rade priznal úhradu trov konania.</u></p> <p><u>Ústavnej sťažnosti vo zvyšnej časti nevyhovel.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESLP a iných súdov</p>	<p>ESLP: Ashigdane proti Spojenému kráľovstvu Najvyšší súd Slovenskej republiky: 4 Cdo 203/2005, 6 Cdo 544/2015</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok</p>
<p>klúčové slová</p>	<p>práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu poplatok-súdny dovolanie-dovolacie konanie práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces</p>

spisová značka	II. ÚS 399/2019
populárny názov	Úspech v konaní
sudca spravodajca	Ľuboš Szigeti
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	15.04.2020
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Aj napriek tomu, že nepatrný úspech už Civilný sporový poriadok nepozná (a preto pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov sa podľa Civilného sporového poriadku zohľadňuje každý neúspech), ani nová práva úprava nevylučuje osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, a to z hľadiska výsledku v zásade zhodne, ako podľa doterajšej úpravy.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ sa na okresnom súde od žalovaného domáhal vydania bezdôvodného obohatenia za bezdôvodné užívanie pozemkov v jeho vlastníctve. Okresný súd prvým rozsudkom žalovaného zaviazal zaplatiť sťažovateľovi 6 453,50 eur s úrokom s omeškania, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a sťažovateľovi nepriznal nárok na náhrady trov konania. Na základe odvolania sťažovateľa krajský súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Okresný súd novým rozsudkom konanie v časti o zaplatenie 1 649,12 eur zastavil, žalovaného zaviazal zaplatiť sťažovateľovi 3 950,47 eur s úrokom z omeškania, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a sťažovateľa zaviazal nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 21,12 %. Na základe sťažovateľom podaného odvolania krajský súd napadnutý rozsudok potvrdil. Podľa názoru sťažovateľa tým, že sa krajský súd nezaoberal a nevysporiadal so skutočnosťou, že vo veci išlo o konanie, v ktorom výška požadovaného plnenia v plnej miere závisela od znaleckého posudku, resp. úvahy súdu, to znamená, že pokiaľ o nároku na náhradu trov konania sa rozhodovalo podľa ustanovenia § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku, došlo tým k zásahu do jeho označených práv. Sťažovateľ tvrdil, že v konaní bol úspešný v celom rozsahu napriek skutočnosti, že mu nebolo priznané bezdôvodné obohatenie vo výške vyplývajúcej zo znaleckých posudkov, ktoré predložil. Preto mu mal byť priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Sťažovateľ namietal, že samotný krajský súd vo svojom skoršom zrušujúcom uznesení uviedol, že zásada úspechu vo veci v prípade, ak výška plnenia závisela od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku, sa posudzuje podľa právneho základu a nie výšky priznaného nároku. Sťažovateľ považoval za nepochopiteľný odklon toho istého senátu krajského súdu od svojho vlastného právneho názoru v namietanom rozsudku.
z odôvodnenia	Ústavný súd identifikoval ako hlavný právny argument sťažovateľa jeho názor, podľa ktorého zásady vyplývajúce z ustanovenia § 142 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku prichodí dodržiavať aj za súčasného právneho stavu, teda za účinnosti Civilného sporového poriadku, a to napriek tomu, že súčasná právna úprava výslovné ustanovenie obdobného obsahu nemá. Predsedníčka krajského súdu tento právny názor sťažovateľa nijako nespochybnila. Dospela totiž k záveru, že v danom prípade výška plnenia nezávisela ani od znaleckého posudku, ale ani od úvahy súdu. Ústavný súd pripomenul, že nepatrný úspech už Civilný sporový poriadok nepozná (a preto pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov sa podľa Civilného sporového poriadku zohľadňuje každý neúspech), avšak ani nová práva úprava nevylučuje osobitný režim posudzovania úspechu v konaní a nárokov na náhradu trov v prípadoch, keď výška plnenia závisela od znaleckého posudku alebo úvahy súdu, a to z hľadiska výsledku v zásade zhodne, ako podľa doterajšej úpravy. Ústavný súd konštatoval, že zásadný právny názor, ktorý sťažovateľ vyslovil, bol medzi účastníkmi konania nesporný, a okrem toho v plnej miere zodpovedá existujúcej judikatúre ústavného súdu, ako aj dosiaľ publikovanej odbornej

	<p>literatúre. Navyše, takýto (pre okresný súd záväzný) právny názor vyslovil v danej veci krajský súd v prvom zrušujúcom uznesení.</p> <p>Rozhodujúcim kritériom pri posudzovaní sťažnosti sťažovateľa bolo správne zodpovedanie otázky, či v danom prípade výška plnenia požadovaného sťažovateľom závisela od znaleckého posudku (znaleckých posudkov), resp. od úvahy súdu, prípadne od oboch týchto faktorov (ako to tvrdí sťažovateľ), alebo nie (ako to tvrdí predsedníčka krajského súdu).</p> <p>Ústavný súd dal za pravdu sťažovateľovi. Všeobecné súdy pri ustáľovaní výšky bezdôvodného obohatenia (teda pri ustáľovaní sumy, na zaplatenie ktorej bol žalovaný zaviazaný) vychádzali z troch rozličných znaleckých posudkov, pričom dva z nich predložil sťažovateľ a jeden zasa žalovaný. Vo všetkých týchto znaleckých posudkoch bola výška bezdôvodného obohatenia ustálená pomerne výrazne odlišnými sumami. Na tomto základe napokon všeobecné súdy vlastnou úvahou dospeli k záveru, podľa ktorého za primeranú považovali takú výšku bezdôvodného obohatenia, ktorú žalovaný uznal a ktorá sa preto v rozsahu uznania stala nespornou. Je preto celkom zrejmé, že meritórny výsledok konania závisel od znaleckých posudkov, ako aj (v konečnom dôsledku) od úvahy všeobecných súdov.</p> <p>Sťažovateľ ďalej namietal, že sa krajský súd vo svojom rozsudku neriadil právnym názorom, ktorý predtým sám vyslovil v skoršom zrušujúcom uznesení, a to bez náležitého vysvetlenia.</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že krajský súd v odôvodnení konečného rozsudku nijako nevysvetlil, prečo bol toho názoru, že v danom prípade výška plnenia požadovaného sťažovateľom nezávisela ani od znaleckého posudku, ale ani od úvahy súdu. Túto argumentačnú „medzeru“ sa snažila vyplniť až predsedníčka krajského súdu vo vyjadrení podanom ústavnému súdu. Odôvodnenie výroku rozsudku krajského súdu o náhrade trov konania bolo celkom zrejme nedostatočné.</p> <p><u>Ústavný súd na základe uvedeného rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu a jeho rozsudkom porušené boli.</u></p> <p><u>Rozsudok krajského súdu vo výroku o povinnosti sťažovateľa nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 21,12 % zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: I. ÚS 56/2017, IV. ÚS 142/2014
súvisiace právne predpisy	zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	trovy konania práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu

Uznesenie:

spisová značka	II. ÚS 211/2020
populárny názov	Staré exekúcie
sudca spravodajca	Peter Molnár
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	12.05.2020
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 20 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1

	<p>Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 1 ods. 1</p> <p>ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 11 ods. 1</p> <p>ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1</p>
analytická právna veta	Nárok na paušálnu náhradu trov zastavenej starej exekúcie vzniká súdnemu exekútorovi ex lege, a to čo sa týka základu aj výšky. Procesný postup exekútora určuje priamo lex specialis. Preto nie je možné uvažovať o porušení základných práv sťažovateľky nezohľadnením výkladu úpravy lex generalis a judikatúry z nej vychádzajúcej, keďže jej aplikácia je vylúčená existenciou a povinnosťou aplikácie úpravy lex specialis.
skutkový stav a základné fakty	<p>Sťažovateľka bola oprávnenou v exekučných konaniach. Súdny exekútor, aplikujúc zákon č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní, upovedomil sťažovateľku o zastavení starých exekúcií a vyzval sťažovateľku na zaplatenie trov starej exekúcie v sume 42 eur.</p> <p>Sťažovateľka namietala, že napadnutými upovedomeniami v časti výziev na zaplatenie paušálnych trov starej exekúcie bolo zasiahnuté do jej označených práv. Sťažovateľka považuje právnu úpravu § 6 ods. 2 zákona č. 233/2019 Z. z. za protiústavnú.</p>
z odôvodnenia	<p>Ústavný súd objasnil, že zmyslom a účelom prijatia zákona č. 233/2019 Z. z. bolo riešiť neúnosnú situáciu na exekučných súdoch, kde sa v státisícoch exekučných konaní viedla exekúcia proti povinným dlhodobo neúspešne a v konečnom dôsledku tento stav vyúsťoval až do kolízie s princípom právnej istoty subjektov exekučného konania. Zákonodarca týmto zákonom zaviedol okrem iného aj pojem stará exekúcia. Za splnenia zákonných predpokladov súdny exekútor vo svojom upovedomení má povinnosť oznámiť oprávneným, že ex lege došlo k zastaveniu týchto starých exekúcií. Zároveň má súdny exekútor možnosť si uplatniť u oprávneného tzv. paušálne trovy zastavenej exekúcie v presne stanovenej výške. Zákon č. 233/2019 Z. z. je vo vzťahu k exekučnému poriadku úpravou lex specialis, vo vzťahu k ďalšiemu trvaniu exekučného konania, ako aj vo vzťahu k otázke náhrady trov exekútora, ktorú rieši v porovnaní s Exekučným poriadkom osobitným spôsobom – na jednej strane povinnosť má oprávnený, na druhej strane neuspokojuje sa skutočná výška trov exekútora, ale len zákonom stanovená paušálna suma. Tento zákon zároveň upravuje, čo treba pre účel zastavenia starej exekúcie považovať za nemajetnosť povinného. Povinnosť oprávneného znášať trovy exekúcie pri zastavení konania pre nemajetnosť povinného alebo v iných predpokladaných prípadoch obsahuje aj „generálna“ právna úprava (§ 203 Exekučného poriadku).</p> <p>Ústavný súd konštatoval, že nárok na paušálnu náhradu vzniká ex lege, a to čo sa týka základu aj výšky. Procesný postup exekútora určuje priamo lex specialis. Preto nie je možné uvažovať o porušení základných práv sťažovateľky nezohľadnením výkladu úpravy lex generalis a judikatúry z nej vychádzajúcej, keďže jej aplikácia je vylúčená existenciou a povinnosťou aplikácie úpravy lex specialis.</p> <p>Taktiež je potrebné si uvedomiť, že súdny exekútor nemal diskreciu pri vzniku a rozsahu nároku na náhradu paušálnych trov zastavených exekúcií, a tento si uplatnil v súlade s platným právom.</p> <p>Pokiaľ ide o námietku protiústavnosti samotnej úpravy zákona č. 233/2019 Z. z., ústavný súd uviedol, že v konaní o sťažnosti fyzickej alebo právnickej osoby nie je oprávnený preskúmať súlad právnych predpisov s ústavou, pretože takýto prieskum je vyhradený plénu ústavného súdu v konaní podľa čl. 125 ods. 1 ústavy.</p> <p><u>Ústavný súd na základe uvedeného rozhodol tak, že ústavnú sťažnosť sťažovateľky odmietol ako zjavne neopodstatnenú.</u></p>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: III. ÚS 18/02, III. ÚS 244/04, IV. ÚS 54/08
súvisiace právne predpisy	Zákon č. 233/2019 Z. z. o ukončení niektorých exekučných konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov
klúčové slová	aplikácia právnych noriem-ústavne nesúladná

	arbitrárnosť exekúcia-exekučné konanie exekúcia-trovy exekúcie práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na spravodlivý proces práva a slobody – základné ľudské práva a slobody-právo vlastníť majetok konanie-zastavenie
--	---

spisová značka	II. ÚS 162/2020
populárny názov	Verejné vyhlásenie rozsudku
sudca spravodajca	Ľuboš Szigeti
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Uznesenie - Uznesenie o odmietnutí
dátum rozhodnutia	15.04.2020
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 ústavný zákon č. 23/1991 Zb., ktorým sa uvádza Listina základných práv a slobôd čl. 36 ods. 1 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 13 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Sťažovateľom namietaný nezákonný postup krajského súdu (neoznámenie miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku elektronickými prostriedkami) ešte nemusí znamenať porušenie ústavných práv sťažovateľa, a to vzhľadom na intenzitu zásahu do jeho ústavných práv oslabenú tým, že krajský súd oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku sťažovateľovi a verejnosti na úradnej tabuli, resp. na internetovej stránke súdu.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ bol žalobcom v konaní vo veci ochrany osobnosti. Okresný súd rozsudkom žalobu sťažovateľa zamietol. Krajský súd konajúci na základe odvolania sťažovateľa tento rozsudok potvrdil. Najvyšší súd dovolanie sťažovateľa odmietol. Sťažovateľ uviedol viaceré námietky k postupu a rozsudku krajského súdu ako aj k postupu a uzneseniu najvyššieho súdu.
z odôvodnenia	Ústavný súd považoval za neprípustné tie námietky sťažovateľa, ktoré neuplatnil ani v odvolacom ani v dovolacom konaní. Sťažovateľ síce po formálnej stránke vyčerpal právne prostriedky na ochranu jeho označených práv, v skutočnosti (z materiálneho hľadiska) tak neurobil. Ústavný súd vyhodnotil ako zjavne neopodstatnené tie námietky sťažovateľa, ktorými sa v napadnutom uznesení podrobne zaoberal najvyšší súd, a ktorého závery sa nejavili arbitrárne či zjavne neodôvodnené. Ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnenú námietku sťažovateľa na zbytočné prieskumy v konaní. Sťažovateľ okrem iného namietal, že nebol krajským súdom v lehote najmenej 5 dní vopred elektronicky upovedomený na mailovú adresu o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku krajského súdu. Pokiaľ strana sporu bola o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku oboznámená zverejnením oznámenia na úradnej tabuli súdu či jeho internetovej stránke, avšak nie aj prostredníctvom elektronických prostriedkov, a to napriek tomu, že strana sporu o to požiadala, ide o zjavne nezákonný postup súdu a dochádza tým k odňatiu možnosti strany sporu konať pred súdom a naplneniu prípustnosti dovolania z tohto dôvodu. Takýto nezákonný postup súdu (síce zakladajúci prípustnosť dovolania) však nemusí dosahovať intenzitu porušenia ústavných strán tejto strany sporu. Rozhodujúcou skutočnosťou pre posúdenie ústavnosti takéhoto (zjavne nezákonného) postupu súdu pri oboznamovaní s miestom a časom verejného vyhlásenia rozsudku teda je, či sa do dispozičnej sféry a vedomia strany sporu dostalo v dostatočnom časovom predstihu (v lehote najmenej päť dní) riadne upovedomenie o mieste a čase verejného vyhlásenia rozsudku. Inými slovami, rozhodujúce je, či strane sporu vôbec boli oznámené miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku, aj keď nie elektronickými prostriedkami. V napadnutom uznesení najvyšší súd uviedol, že „žalobca síce uviedol

	elektronickú adresu ale v spise sa nenachádza žiadosť o doručovanie písomnosti elektronicky, čo je nevyhnutnou podmienkou takéhoto doručovania“. Z toho najvyšší súd usúdil, že odvolací súd nepochybil, keď o tomto termíne neupovedomil žalobcu elektronickými prostriedkami. S týmto právnym názorom najvyššieho súdu sťažovateľ polemizoval, ústavný súd však usúdil, že sťažovateľom namietaný nezákonný postup krajského súdu (neoznámenie miesta a času verejného vyhlásenia rozsudku elektronickými prostriedkami) ešte nemusí znamenať porušenie ústavných práv sťažovateľa, a to vzhľadom na intenzitu zásahu do jeho ústavných práv oslabenú tým, že krajský súd oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku sťažovateľovi a verejnosti na úradnej tabuli, resp. na internetovej stránke súdu. <u>Ústavný súd na základe uvedeného rozhodol tak, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol.</u>
použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov	Ústavný súd Slovenskej republiky: II. ÚS 88/01, I. ÚS 121/09, IV. ÚS 110/03, II. ÚS 76/97, II. ÚS 85/02, I. ÚS 252/05, II. ÚS 169/2019
súvisiace právne predpisy	zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok
klúčové slová	práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na prerokovanie veci - bez zbytočných prietáhov práva a slobody – právo na súdnu a inú právnu ochranu-právo na súdnu ochranu legitímácia-pasívna ochrana osobnosti rozsudok-verejné vyhlásenie rozsudku

Nález - prietáhy:

spisová značka	II. ÚS 348/2019
populárny názov	Postup podľa § 390 CSP
sudca spravodajca	Jana Laššáková
druh konania	konanie o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb
druh rozhodnutia a spôsob vybavenia	Nález - Nález
dátum rozhodnutia	28.04.2020
dotknuté články ústavy a medzinárodných zmlúv	Ústava Slovenskej republiky čl. 46 ods. 1 Ústava Slovenskej republiky čl. 48 ods. 2 Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd čl. 6 ods. 1
analytická právna veta	Pri splnení predpokladov na aplikáciu § 390 CSP je daná zákonná povinnosť odvolacieho súdu postupovať dôsledne podľa tohto ustanovenia bez možnosti akýchkoľvek úvah od tohto ustanovenia sa odkloniť.
skutkový stav a základné fakty	Sťažovateľ vystupuje v procesnom postavení žalobcu v konaní o náhradu škody. Okresný súd vo veci rozhodol prvým rozsudkom tak, že žalobe v časti vyhovel a v prevyšujúcej časti ju zamietol. Krajský súd rozhodol o odvolaniach sťažovateľa aj žalovanej tak, že zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Okresný súd rozhodol druhým rozsudkom tak, že žalobe v plnom rozsahu vyhovel, krajský súd napadnutým druhým uznesením zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Sťažovateľ namieta porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutým postupom a rozhodnutím krajského súdu, ktorým v rozpore s § 390 CSP nerozhodol vo veci, ale opätovne zrušil rozsudok okresného súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, čím spôsobil aj prietáhy v konaní.
z odôvodnenia	K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru Ustanovenie § 390 CSP ukladá odvolaciemu súdu povinnosť, aby sám rozhodol vo veci, ak je naplnená hypotéza tejto normy, podľa ktorej rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo už raz odvolacím súdom zrušené, vec bola vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie a odvolací súd koná a rozhoduje o odvolaní proti novému rozhodnutiu súdu prvej inštancie. Toto ustanovenie je formulované kategoricky a v ňom uloženú povinnosť ukladá odvolaciemu súdu splniť vždy, ak sú naplnené predpoklady obsiahnuté v tomto

	<p>rozhodnutí. Z hľadiska systematiky Civilného sporového poriadku ide o ustanovenie špeciálne vo vzťahu k ustanoveniam upravujúcim iné spôsoby rozhodovania o podanom odvolaní (vrátane § 389 CSP). Ako aj zo skoršej rozhodovacej praxe ústavného súdu vyplýva, pri splnení predpokladov na aplikáciu § 390 CSP je daná zákonná povinnosť odvolacieho súdu postupovať dôsledne podľa tohto ustanovenia bez možnosti akýchkoľvek úvah od tohto ustanovenia sa odkloniť.</p> <p>Ústavný súd dal do pozornosti aj odbornú právnickú publikáciu (ŠTEVČEK, M., FICOVÁ, S., BARICOVÁ, J., MESIARKINOVÁ, S., BAJÁNKOVÁ, J., TOMAŠOVIČ, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 1307.), z ktorej citoval: „Pokiaľ sa súd prvej inštancie aj v poradí druhým rozhodnutím, resp. konaním, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, dopustí takých procesných pochybení, ktoré by inak boli dôvodom na zrušenie v poradí druhého rozhodnutia (§ 389), musí ich odvolací súd sám odstrániť alebo napraviť v odvolacom konaní. To znamená, že bude jeho povinnosťou preskúmať splnenie procesných podmienok, napraviť prípadné nedostatky v procesnom postupe, ktorým súd porušil právo strany na spravodlivý proces, či doplniť alebo zopakovať dokazovanie. Na doplnenie alebo zopakovanie dokazovania musí odvolací súd nariadiť odvolacie pojednávanie.“</p> <p>Ústavný súd uviedol, že opomenutie, resp. nerešpektovanie príkazu vyplývajúceho z § 390 CSP, aby odvolací súd sám vo veci rozhodol, zakladá danosť takého procesného excusu, v príčinnej súvislosti s ktorým bolo porušené sťažovateľom označené základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. K namietanému porušeniu čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru Konanie vo veci sťažovateľa bolo začaté na okresnom súde 29. decembra 2010 a do rozhodovania o ústavnej sťažnosti nebolo právoplatne skončené. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatoval, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od skutkovej zložitosti veci. Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmanom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu významnú okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným prieťahom. Tretím kritériom bol postup krajského súdu. Ústavný súd považoval postup krajského súdu v konaní o odvolaní žalovanej proti druhému rozsudku okresného súdu za neefektívny a taký, ktorý ovplyvnil celkovú dĺžku konania. V dôsledku uvedeného postupu nebol dosiahnutý účel zakotvený v § 390 CSP, ktorým je zrýchlenie konania rozhodnutím v merite veci, ale naopak, priebeh konania pri rozhodovaní o uplatnenom nároku na priznanie škody opätovne spomalil.</p> <p><u>Ústavný súd na základe uvedeného rozhodol tak, že základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením krajského súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom krajského súdu porušené boli.</u></p> <p><u>Uznesenie krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznal finančné zadostučinenie v sume 500 eur.</u></p> <p><u>Sťažovateľovi priznal náhradu trov právneho zastúpenia.</u></p> <p><u>Ústavnej sťažnosti vo zvyšnej časti nevyhovel.</u></p>
<p>použité odkazy na relevantnú judikatúru ústavného súdu, ESEP a iných súdov</p>	<p>Ústavný súd Slovenskej republiky: I. ÚS 218/2019, I. ÚS 227/2018, II. ÚS 531/2018, I. ÚS 570/2017, III. ÚS 379/2017, III. ÚS 5/2018 a I. ÚS 218/2019</p>
<p>súvisiace právne predpisy</p>	<p>zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok</p>
<p>klúčové slová</p>	<p>občianske súdne konanie-Civilný sporový poriadok ujma, náhrada škody-majetková ujma prieťahy v konaní odvolanie-odvolacie konanie odvolanie-rozhodnutie o odvolaní znalec, znalecký posudok</p>

Spracovalo Analytické oddelenie Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky

Upozornenie :

Prehľad vybraných rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „prehľad“) je neoficiálnym dokumentom, ktorý slúži výlučne na informovanie o rozhodovacej činnosti Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“). Prehľad zostavuje Analytické oddelenie Odboru súdnych poradcov a súdnej agendy Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky z rozhodnutí ústavného súdu, písomne vyhotovených a odoslaných účastníkom konania v danom období. Prehľad nezaväzuje ústavný súd a nenahrádza jednotlivé rozhodnutia ústavného súdu, z ktorých bol zostavený.